

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za pol leta 13.—
za četrt 6-80
za en mesec 3-20
za Nemčijo celoletno . . . 20.—
za ostale inozemstvo . . . 36.—

V upravištvu:

Za celo leto naprej . . . K 22-40
za pol leta 11-20
za četrt 5-80
za en mesec 1-90
S pošiljanjem na dom stane na mesec 2 K. Posamezne št. 10 v.

SLOVENE

inzerati:

Enostolpna pettirvata (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13
za trikrat 10
za več kot trikrat . . . 9

V reklamah notnoah stane
enostolpna garmondvata
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izveniši nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvu je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Sprejema naročn., inzerate in reklamacije.
Upravišškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Čudni odmevi turinskega sestanka.

Menda ni še noben sestanek dveh ministrov sosednjih držav vzbudil toliko pozornosti in pisanja, kakor sestanek Aehrenthala s svojim laškim kolegom di San Giuliano. To je dokaz, da so se pač vršile zanimive in važne reči: kaj, tega pa živ krst ne vé, razen diplomatov seveda.

Najbolj je presenetilo javnost, da je laški kralj Aehrenthal podelil najvišji laški red — Sveto Annunzijato. Republikan Evgen Chiesi je vložil zavoljo tega interpelacijo. Oficijozna »Tribuna« ga zavoljo tega hudo zmerja, češ, skoro trideset let je preteklo in trozveza se je izkazala kot najvažnejši faktor evropske politike in kar je glavno — koristna za Italijo, ki se je pod zaščito trozveze mogla tako visoko razviti. In ta trozveza je še danes za Italijo največjega haska.

Torej bi meli oni prav, ki trdijo, da je oficijelna Italija res — če ne s srcem, pa z možgani — na naši strani, ker je v njenem interesu in ker se od Francije, Rusije in Anglije nima nič nadejati. Čemu pa tedaj utrjuje mejo?

Laška javnost pa je gotovo vsa zoper nas. To so zlasti pokazali dogodki na Beneškem. Tam so nedavno Lahi zasadili na Cima Dodici laško zastavo, čeprav je vrh avstrijska last. Naši orožniki so jo sneli. Nato so laški turisti šli ponoči iz Asiaga in preplekali križ z laškimi barvami. Naši orožniki pa niso odnehali in so — ves križ odnesli. Lahi so zaradi tega bili silno razjarjeni in ravno ko je bil Aehrenthal v Turinu, so aranžirali zopet pohod in se zbrali v Asiagu, da zopet poneso na vrh zastavo. Župan jim je celo obljubil godbo. Zdaj pa pride od prefekta povelje, da se ima ta pohod na vsak način preprečiti. Poslali so pod vrh celo kompanijo alpinov, da niso mogli turisti z zastavo na goro.

Kdor pozna laški temperament, si lahko misli, kako bo to na javnost vplivalo, tembolj, ker je laško beneško ljudstvo trdno prepričano, da je Cima Dodici laška.

Kar se tiče laške univerze, pravi turinska »Stampa«, da se je o njej pač

govorilo, da je pa Aehrenthal izjavil, da mu je v tem oziru zavoljo velike opozicije v parlamentu zoper to zahtevo nemogoče dati trdnih obljub.

Pogodba med Turčijo, Rumunijo, Avstrijo in Ogrsko straši še vedno dalje po laških listih, ki pravijo, da je Italija zopet od Avstrije prevarana.

Res — čudna sosedja sta to!

Silajni shod S. L. S. v Starem Trgu pri Poljanah.

Ni še dolgo od tega, odkar so liberalci v Starem Trgu pri Poljanah naše poslance psovali, ometavali z gnjilimi jajci in jim mačjo godbo napravljali. Razmere so se pa temeljito spremenile; ljudje uvidevajo, da naši poslanci v prid kranjskemu kmetu res delajo; kar bi bilo pred nedolгим časom nemogoče, se je včeraj dogodilo v Starem Trgu.

V soboto popoldne se je peljal dež. odbornik profesor Evg. Jarc čez Kočevje v Stari Trg. Že na potu so ga pozdravili v prijazni vasi Brezovica odlični možje iz Predgrada in Starega Trga in drugi. Bili so med drugimi gospodje: župan občine Dole Jonke, Rade, Butalo, Pavel Majerle in so izrazili svoje veselje, da morejo pozdraviti v svoji sredi kandidata S. L. S. V več vozeh so se nato odpeljali proti Staremu Trgu. Pred Predgradom je bil napravljen slavalok z napisom: Živel bodoči poslanec S. L. S.! Na drugi strani pa: Živela S. L. S.! Da ima naša stranka v tem okraju res požrtvovalne možje, priča dejstvo, da je g. Butalo izvršil neko narečbo od g. prof. Jarca, za katero je potreboval celo noč in se je še-le proti jutru domov vrnil. Liberalni kandidat Gangl je pred štirinajstimi dnevi zboroval v Starem Trgu na nekem dvorišču. Zato so pa naši možje sklenili, da se mora naš shod vršiti javno na najlepšem kraju pred cerkvijo. Zbralo se je na shodu nad 600 ljudi, med njimi čez 300 zavednih mož; navzoči so bili vsi župani starotrske okolice, pa tudi g. župana iz Starega Trga smo videli.

Ob 11 uri je otvoril shod g. Kregar in razložil pomen shoda. Nato nastopi kandidat g. profesor Jarc, burno pozdravljen od vseh strani. Zahvalil se je za lep vsprejem in povdarjal, da je prav, da se možje v tako lepem številu

zborovanja udeležujejo; on hoče stopiti v stik z volivci, da izve njih potrebe in želje. Pred štirinajstimi dnevi je tukaj v Starem Trgu nastopil liberalni kandidat Gangl. Po poročilu »Slovenskega Naroda« je tako mlo govoril, da so se ljudje kar jokali (splošen smeh). Mogoče je to, ker je g. Gangl pesnik in piše povesti. Jaz nisem ne pesnik, pa tudi povesti ne pišem, pač pa mislim, da smem reči, da sem kot poslanec vedno svojo dolžnost storil. In to je glavna stvar! Čudim se, da so se liberalci vrgli na ta okraj, ko imajo doma v Ljubljani med sabo same preklarije. Nadalje pobija laži, katere trosijo liberalni agitatorji po Beli Krajini, češ, da je naša stranka kriva, da Hribar ni bil potrjen. Nato je opomnil g. kandidat prof. Jarc, da so se v nekem zakotnem listu v zadnjem času trdile dve laži. V prvi se trdi, naj belokranjski možje volijo pri nadomestni državnozborni volitvi njihovega rojaka Gangla, ne pa tujca Jarca. V novomeškem kapitelju, v krstni knjigi se vsakdo lahko prepriča, da sem rojen v Novem mestu in da so moji starši kmečkega pokoljenja novomeške okolice.

Druga laž je, da se jaz in dr. Evg. Lampe voziva s svojim avtomobilom, da kupujeva mline za deželo itd. Ne bi bilo napačno, ako bi jaz imel svoj avtomobil, in tudi dr. Lampe bi se ga gotovo ne branil. Avtomobil je mojega prijatelja in ta nama ga je dal pri neki zelo nujni stvari na razpolago, to pa na našo izrecno prošnjo.

V Starem Trgu, tukaj v Vašem kraju, — je nadaljeval gosp. kandidat profesor Jarc — je bila upravičena nevolja. Obľubovalo se je vedno, a storilo se ni nič. O vaših cestah, katere se sedaj gradijo, se je govorilo že pred 30 leti. Dobil sem akt v deželnem odboru, datiran z letom 1884. Takrat pa so imeli liberalci z Nemci deželne vaje v rokah in tem se imate zahvaliti, ako za Vas in pri Vas ni ničesar storilo. S. L. S. ima sedaj približno tri leta večino v deželnem odboru. Stori se je, kar se je dalo v tem kratkem času; storili pa bomo tudi kolikor mogoče za Vaš okraj. Nasprotniki agitirajo, da so se ceste začele graditi samo radi volitev; kakor hitro pa bodo volitve končane, se bo z gradnjo cest prenehalo. To je laž. Gosp. Lončarič je prevzel ceste, podpisal pogodbo, da ceste do

meseca julija prihodnjega leta popolnoma izgotovi. Kdor pa pozna gospoda Lončariča, vé, da je še zmerom držal besedo in da jo bo tudi v sedanjem slučaju. Pri tem se mora pa še nekaj pribiti, da spoznate Vaše prijatelje. Radi Vaših cest je deželni odbor vprašal črnomaljski cestni odbor in zahteval, naj cestni odbor svojo izjavo pošlje v teku petih dni. Več Starotržanov je naprosilo znanca g. Mazzele, naj se gotovo udeleži odborove seje črnomaljskega cestnega odbora, čigar član je. Gosp. Mazzele je tudi obljubil, da se gotovo dotične seje udeleži. A kdo ni bil pri seji, da bi se bil zavzel za Vaše ceste? To je bil g. Mazzele. Mož je svojim prijateljem tukaj v Starem Trgu obljubil, da se bo udeležil seje, ali besedo je snedel. (Ogorčenje med možmi in slišale so se razne pikre opazke.)

Gosp. profesor Jarc se je nato temeljito bavil z vprašanjem belokranjske železnice. Poudarjal je, da je bil z gospodom deželnim glavarjem Šukljeto v železniškem ministrstvu, koder se jima je zagotovilo, da se železnica prav gotovo gradi. Železnica bi se bila že gradila, denar je bil že pripravljen, vendar se je porabil za vojaške namene ob času aneksije Bosne in Hercegovine. Govornik je nato poudarjal, da sta z deželnim glavarjem Šukljeto na Dunaju intervenirala na merodajnem mestu tudi, da bi država dala podporo za zgradnjo cest v Beli Krajini. Vlada je dala in hoče še dati velike vsote za gradnjo cest v Dalmaciji, zato bi ne dala tudi za Belo Krajino, katera je ravno tako potrebna.

Gospod kandidat profesor Jarc je poudarjal, da bo v deželnem zboru sklenjen tudi cestni zakon, in sicer tako, da se ne bo tako godilo, kakor sedaj, ko je moral dr. Lampe k seji črnomaljskega cestnega odbora priti, da so se Vaše ceste sploh v pretres vzele. Govornik je odločno poudarjal, da S. L. S. ni maščevalna stranka, to se vidi na tem, da akoravno so dr. Lampe v Starem Trgu pred nekaj časom psovali, ometavali z jajci in ropotali, vendar se on ni maščeval, kar bi se bil lahko, marveč je ravno dr. Lampe kot referent v cestnih zadevah toplo priporočal Vaše ceste, da se grade. Celotako daleč je šlo, da je dr. Lampe trdil: Bil sem sam doli v Starem Trgu in prepričal sem se, da so ceste res zelo nujno potrebne.

LISTEK.

Dekle z biseri.

Angleško spisal H. Rider Haggard. — Prevel J. M.

(Dalle.)

»Več ponuditi ne smem,« odvrne Saturij srdito. »Določeno vsoto sem prekoračil že za petsto sestercejev. Več ne smem. Naj jo ima ona.«

»Ne srdi se, Saturij,« reče uradnik, »kajti ponudba še ni vse, treba jo je tudi plačati. Za sedaj imam ponudbo za petnajst stotakov od tebe. Ako nima ta velikodušna, toda neznana gospa gotovega denarja pri sebi, zaključim dražbo s to vsoto. Ali razumeš, gospa?«

»Prav dobro,« odgovori stara ženska. »Ker sem nepoznana v Rimu, sem prinesla denar seboj, ker tuji se ne morejo nadejati, da bi se jim dajalo na upanje.«

»Denar seboj!« zajecija uradnik. »Dvatisoč sestercejev seboj! Kje pa imate ta denar?«

»Kje? O, v moji košari ga imam in mislim, da bo dovolj. Naprej, dobri gospod, jaz sem stavila svojo ponudbo. Ali da oni častiti gospod še več?«

»Ne!« zavpije Saturij.

»Ako on ne gre dalje in tudi nikdo drugi izmed častitih gospodov noče več ponuditi, ali potem dražbo končam?« ga vpraša starica. »Oprostite ako te

nekoliko silim, plemeniti prodajalec sužnjev, toda jaz moram še nocoj odpotovati v Centum Cellar, kjer me pričakuje moja ladija; zato ne morem trčati časa.«

»Sedaj je uradnik uvidel, da mora sprejeti najboljšo ponudbo.

»Ponujenih je dvatisoč sestercejev za št. 7, naprodaj po ukazu imperiatorja Tita in z njo vred njena ovratnica z biseri in posestvo, do katerega bi kot svobodna ženska imela pravico. Ali da kdo več nego dvatisoč sestercejev?« vpraša in pogleda Saturija, ki je zmalj za glavo. »Ne? — Potem — prvič — drugič — in — tretjič! Izjavljam, da je št. 7 prodana in da se izroči kakor litro se plača denar gospej — oprostite, gospa, kako ti je ime?«

»Mulier.«

Pri tej besedi se je navzoča družba na ves glas zasmejala.

»Mulier?« je ponavljal voditelj. Mulier — ženska?«

»Da, mar nisem ženska in katero boljše ime morem nositi, kakor je ono, ki je nosi ves moj spol?«

»Da povem resnico, vi ste tako zaviti in zagrnjeni, da moram verjeti vaši besedi,« odvrne uradnik. »Toda naredimo konec tej burki. Ako imate denar, pojdite z menoj v plačilnico, da mi tam odštejete denar.«

»Z veseljem gospod, toda prosim vas lepo, vzemite deklico seboj. Ona je predragocena in nerada bi jo pustila med temi uglednimi toda razočaranimi gospodi.«

In šla je tudi Mirijam z Nehušto in sužnjem v sobo z blagajno Nehušta odloži košaro in reče:

»Vzemim in štej.«

Uradnik pogleda vanjo in zapazi celo vrsto lepo zložene salate.

»Pri Veneri!« zavpije in se razjezi.

»Le počasi, prijatelj,« veli Nehušta, »take vrste solata rase samo v rumeni zemlji. Pogledajte, in ko je dvignila zelenjad, odkril se je spodaj samo lepo zložen zlat denar. «Predno začneš šteti, se prepričaj, da so pravi zlati.«

In začel je pregledovati denar, ki ga je jemal iz jerbasa, ga grizel s svojimi zobmi in ga metal na mramornasto mizo, da je zvenel.

»Denar je pravi,« je rekel. In naštel je denarja enajst sto sestercejev v tej košari.

»Nekaj bi bilo,« reče, »samo to še ni vse.«

Nehušta namigne služabniku in ta privleče drugo košarico, iz katere so kmalu naštel še devet sto sestercejev, to je obojega skupaj blizu štiristo tisoč kron v našem denarju, pa ga je še precej ostalo v košari.

»Ali si čarovnica?« vpraša uradnik Nehušto.

»Mogoče. Kaj je na tem? Toda nerodno je nositi toliko tega blaga zopet nazaj. Ali ne bi hoteli vzeti nekoliko pesti zase in recimo kakih deset zlatov za vašega pomočnika? Da? Dobro, samo prosim, da izpolni najprej to listino z imenom, ki ga povem in s tvojim kot pričo. Tukaj je — Mirijam, hči De-

masa in Rahele, rojena v letu smrti Heroda Agripe. Podpisal si in tvoj uradnik tudi, mislim. Sedaj pa vzamem ono listino. — Še eno stvar; ali drže iz tega urada še kaka druga vrata? Rada bi se umaknila po drugi poti, ker dekle je zelo vtrujeno in zijaľov je imelo danes že tudi dovolj. Bodi tako prijazen in pomudi se še nekoliko tukaj, tvoj uradnik naj pa nas spremi po trgu. Ta-le plašč v kotu bi rabila za deklico, ker zvečer je hladno. Pet zlatov, mislim, da ne bo premalo zanj. Sedaj pa, gospodje, lepa hvala! Mi pa odidemo, naš vodnik je pripravljen. Sluga, vzemi košaro, sedaj jo boš ložje nosil, ker se je precej oddahnila; ti pa, dekle, vzemi drugo. Dobro je zate, da se takoj poprimeš dela, ker zato sem te tako drago odkupila. Zdrav, gospod blagajnik, upam, da si zadovoljen tudi ti?« poslovi se Nehušta.

»Zdrava, gospa, zadovoljen popolnoma, samo rad bi, da bi se na takem potu vsaj vsaki mesec enkrat srečala. Skrivnostna je tvoja kupčija, zanesi se name, jaz ne izdajam skrivnosti, ako sem zanj dobro plačan.«

Sluga jih spremi iz trga in se poslovi. Ko so že odšli, stoji še vedno na vogalu in gleda za njimi.

»Čudno, jaz tega ne razumem,« zamrmra in se hoče vrniti. V tem hipu pa stopi k njemu oni trgovec, ki se je tudi udeležil dražbe.

»Prijatelj,« reče Demetri, »kam so zavili ti ljudje?«

»Ne vem,« odgovori uradnik.

Gospod. deželni odbornik profesor Jarc bavi se je potem tudi o vodovodu, kateri naj bi bil speljan po Starem Trgu in okolici. Ako se napravi in uresniči prvotni projekt, bo veliko vzdrževanja. Treba bo s strojem iz Kolpe dvigati vodo itd. Vzdrževanje te naprave bo stalo več tisočakov vsako leto. Deželni odbor pa ima veliki projekt, veliki vodovod Ribnica—Kočevje. Za premisliti bo, ako bi ne bilo pametneje kar ta nameravani vodovod potegniti naprej na Stari Trg in okolico, ker bi na ta način odpadli vsi vzdrževalni stroški. O tem se bodo občine svoj čas imele izreči in takrat bo odločilno. Tudi pri Vas treba še več cest zgraditi, pred vsem cesta Radence-Lušice. Nadalje se je g. kandidat bavi z desetmilijonskim posojilom in z denarjem, ki ga bo država prispevala. Naglašal je tudi, da bo deželni zbor tudi sklenil zakon za prisilno zavarovanje proti požaru, za zavarovanje živine itd. Predlog za deželno zavarovalnico je že star, vendar pod liberalnim gospodarstvom stvar ni prišla naprej, ker je oviral vedno Hribar, ker se je bal, da bi banka »Slavija«, katere ravnatelj je ravno Hribar, preveč ne izgubila, s tem pa izgubil tudi Hribar svoje dohodke pri »Slaviji«. Tako so liberalci vedno deželno zavarovalnico odpravili. Zavarovanje bo prisilno in najboljše bo, ako se vpelje, da bodo kmetje že kar pri davkih plačevali prispevke. (Splošno odobravanje.)

Šola je tudi potrebna. Dandanes kmetu ne zadostuje, je poudarjal prof. Jarc, ako se nauči samo nekoliko pisati in brati. Vsak kmet mora dandanes napredovati, treba mu je, da izve o umetnem gnojilu, da se pouči o modernem gospodarstvu itd. Učitelji naj bi učili bolj praktično, kakor dosedaj, sadjerejstvo, živinorejstvo itd. Tudi za ženske bo treba vpeljati, da se bodo že v šoli učile gospodinjstva.

Gospod. profesor Jarc dotaknil se je tudi dragine in poudarjal, da so ravno prekupci krivi sedanje draginje, zlasti v večjih mestih, koder imajo vso kupčijo židje v rokah. Pozival je navzoče, da naj pošiljajo svoje sinove v zadružno šolo, da se tudi tam izobrazijo o zadružništvu itd.

Kandidat Jarc je govoril potem o nujnosti verskega prepričanja ter poudarjal, da je človek, ki nima vere, podoben živali.

S. L. S. hoče, da bi se vsem dobro godilo, ne tako kakor liberalci, ki bi radi, da bi se samo par liberalnim mogotcem dobro godilo. Končno je poudarjal gospod. profesor Jarc, da sta vera in narodnost vzor belokranjskega ljudstva, katere vzora sta tudi last Slovenske Ljudske Stranke in da se bo to ljudstvo še tesneje oprijelo te stranke. Belokranjska železnica bo pa, ko bo tekla, in to bo kmalu, prepodila vse tiste liberalne megle, katere se sedaj še vlačijo po lepi Belokranjski. Govoru g. prof. Jarca je sledilo burno odobravanje in živio-klici. Navdušenje je bilo tako, da gospod. župan Jonke občine Dol dolgo ni mogel izpregovoriti. Ko se je navdušenje pogojevalo in je nastal mir, se je župan Jonke v jedrnatih besedah zahvalil v imenu vseh okoliških županov starotrške okolice kandidatu profesorju Jarcu za njegov govor in pojasnila ter je pozival navzoče, naj pridno agitirajo, da dobi kandidat

Jarc čim več glasov. Kakor iz enega grla so zadoneli klici: Živio naš kandidat profesor Evgen Jarc, žive! Slovenska Ljudska Stranka! — in v splošnem navdušenju se je zaključil shod. Ljudstvo se je po shodu veselo razšlo, poudarjajoč da toliko nas še ni bilo skupaj na shodu v Starem Trgu, kakor to pot. Videlo se je, da vse liberalne spletakarije ne pomagajo nič, ljudstvo se zaveda in se vedno bolj oklepa Slovenske Ljudske Stranke.

Nemško-radikalni strankarski shod.

Na Dunaju so imeli minulo nedeljo nemški radikalci svoj strankarski shod. Ker gonijo danes naprej vse nemške stranke radikalci, ima kolikor-toliko pomena tudi za nas nemško-radikalni ali pravzaprav Wolfov shod. Wolf je že govoril na sobotnem pozdravnem večeru, na katerem se je navedel iz liberalnih Nemcev, katerim nemški radikalci na Češkem jemljejo mandate. Na strankarskem shodu samem v nedeljo je Wolf naglašal, da radikalna nemška stranka ni vladna, marveč da drže le zato Bienenrotha proti Slovencem in socialnim demokratom, da bi ne sledila Bienenrothovi Nemcem sovražna vlada. Glede na delozmožnosti češkega deželnega zbora je naglašal Wolf, da radikalci delozmožnosti ne bodo dopustili v smislu vlade in Čehov. Wolf sodi, da Čehi Nemcem rešijo v določeni dobi le najmanjši del narodnih zahtev zato, da bi dovolili Nemci davčne predloge. Proti češkim načrtom nastopijo nemški radikalci tudi v slučaju, ako sklenejo ostale stranke s Čehi mir. Ostali govorniki so naglašali, da nemški radikalci niso preprečili nemškega strankarskega shoda v Celovcu, o katerem je rekel Hummel, da je imel namen Nemce vpreči brezpogojno v vladen voz in na katerem so hoteli resolucijo za izpremembo poslovnika, ki nemškim radikalcem ne ugaja. Radikalci so izjavili na svojem shodu tudi, da ne bodo podpirali agitacije za »Svobodno šolo«, ki je zgolj soc. demokratsko slepilo. Glede na »Svobodno šolo« so sklenili resolucijo, ki izjavlja, da je to organizacija, v kateri se zbirajo tisti, ki se sramujejo javno pristopiti socialni demokraciji. R. Pacher je ostro napadal naučnega ministra Stürgkha. Glede na taktiko pri ožjih volitvah se je prepustila odločitev deželnim organizacijam s pripombo, da se stranka ne sme vezati s socialno demokracijo in s krščanskimi strankami. V državno strankino vodstvo so bili izvoljeni Teufel iz Znojma, dr. Schruf iz Dunajskega Novga mesta, mestni svetnik Bohe iz Chomutova, dr. Bodinsky iz Dunaja in dr. Augst iz Opave. Ostale članke volijo deželne strankarske organizacije.

Š »Tihotapce« uprizore prihodnjo nedeljo v št. Vidu pri Grobelnem.

Š Stavka knjigovezov. Graški knjigovezi so stopili včeraj v stavko. Vzrok so plačilne difference.

Prerojenje izlama.

Mohamedanski svet se razburja, kakor se že dolgo časa ni. Pojavljajo se v njem v večji meri strasti in bojevit šovinizem. V Egiptu se gibljejo nacijo-

nalci, v Perziji se dviga mohamedansko prebivalstvo proti protektoratu Angleške in Rusije, v Indiji je ljudstvo pred vstajo, sploh v vseh mohamedanskih deželah v Aziji in v Afriki se kažejo znamenja, da se vzbujajo zopet mohamedanski verski fanatizem. Bolnik se ni mrtev. Se vedno se razteza polumesec v velikem loku od Gibraltarja do Urala, pod katerim živi nad 200 milijonov mohamedancev. Mogočna organizacija, ki jo je pred 30 leti osnoval Šejk Snusi, potomec prerokov, in ki je nekaka bojna organizacija Izlama, katere namen je tajna propaganda panizlamitstva v vsej nekdanji arabski državi, je danes vplivnejša kakor kdaj ter vzdržuje skoro v vseh mohamedanskih deželah podjetne agitatorje in apostole. Ta organizacija pripravlja že leta sveto vojsko. Znameniti samostan Giacabub pri oazi Liva, ki je mogočen arzenal orožja in municije, je glavno središče te sekte. Tamkaj se zbirajo voditelji. Sedanjega načelnika organizacije spoštuje ves mohamedanski svet ter ima velik verski vpliv na sultana v Carigradu, kakor tudi na onega v Maroku. Z eno samo besedo more ta šejk uprizoriti splošno vstajo.

Čudne reči.

Sestanek Aehrenthala in markija di San Giuliano v Turinu in avdijenca Aehrenthala pri kralju Viktorju Emanuelu, to so zelo skrivnostne stvari, ki jih um navadnega zemljana ne more razrešiti. Aehrenthal je dobil od laškega kralja najvišji red — Annunziato — kdor ga ima, sme kralja tikati. In vendar laški listi pišejo o sestanku čudne besede. Ne morejo se iznebiti vtisa, da obstoji med Avstrijo, Nemčijo, Turčijo in Rumunijo tajna pogodba, ki Italijo izključuje. Nadalje se boje novih turških ladij, ki so pravzaprav nemške, češ, Turčija si hoče v albanških vodah ustvariti brodovje, ki utegne postati Italiji nevarno. Rimski poročevalec lista »Morning Post« piše, da bo Italija nadaljevala z utrjevanjem Benetk in Jakina in s povečevanjem mornarice v Adriji, kar da je njen najvažnejši problem. Mnogo laških listov piše, da se di San Giuliano ne bo dal od Aehrenthala prevarati kakor svojčas Tittoni, ki je bil od aneksije Bosne presenečen in je zato po primernem času moral oditi. Spričo teh glasov je oficiorno pisanje »Tribune« in »Neue Freie Presse« zelo majhnega pomena. Kar pa se reda Annunziata tiče, ga bo Aehrenthal lahko nosil, tudi če pride med zaveznicami do vojske...

Znanost in umetnost.

* Odlična knjiga. Mnogi najbolj upoštevani bogoslovni listi so že dosedaj prinesli o knjigi: Erker, Enchiridion liturgicum izredno pohvalne ocene. Največjo pozornost pa je vzbudila najkompetentnejša sodba v Rimu izhajajoče strokovno - liturgične revije »Ephemerides liturgicae«, ki se smatra za glasilo kongregacije svetih obredov, in ki imenuje v svoji obširni oceni kanonik Erkerjevo knjigo mojstrsko delo »opus magistrale«. Iz obširne, skozi in skozi pohvalne ocene zabilježimo na tem mestu samo en stavek, ki se glasi: »Clar. Auctor hoc Enchiridion fideliter ex libris liturgicis, Rituumque Congregationis Decretis usque hodie editis, ex authenticis regestis nec non ex probatis auctoribus, praesertim Ephemeridibus Liturgicis, disertissime redegit; unde pretiosissimum merito dicendum est, et prae omnibus eiusdem generis, usque adhuc evulgatis, existimandum et commendandum.« Na delo, ki je tako hitro zaslovelo po vsem katoliškem svetu, kot najboljšje svoje vrste, in ki se že v velikih množinah pošilja ne le po vsej Evropi, temveč tudi v najbolj oddaljene misijonske pokrajine, sme biti po vsej pravici ponosen velečastiti gospod pisatelj, pa tudi založništvo »Katoliške Bukvarne«.

* »Zora«. Glasilo katoliško-narodnega dijaštva. Letnik XVI. Zvezek 10. »Zora« izhaja vsak mesec 20. s prilogo »Prvi cvet« ter stane celoletna naročnina 4 K, za dijake 2 K. Vsebinska: Naš družabni problem. (Puntar.) (Konec.) — Iz prijateljev pisem. (J. Stenar.) (Dalje.) — Pravni študij. (Dr. J. Adlešič.) — Dopis iz Združenih držav. (John B., Washington.) — Visokošolsko dijaštvo. Hrvatsko katoliško-narodno dijaštvo. — Iz Krakova. — Obletnica »Polonije«. — »Los von Rom«. — Prosto dijaštvo. — Malo statistike. — Glasnik. Umrla sta. — Promovirani. — Dve promoviji. — Obrambeni odsek S. D. Z. v »Zarju«. — S. Liga K. A. — Slavnostni večer v »Poloniji« na čast slovanskim gostom grunwaldske slavnosti. — Socialni kurz na Sv. Joštu. — Sestanek slovenskih katoliških abiturientov. — Listek. »Koledarček«. — Nova Ciril-

Metodijska literatura. — »Akademija sv. Karola« goriških bogoslovcev. — Socialno gradivo za visokošolce. — Ali je hvalno buditi narodno zavest? — Posnemajte! — Listnica uredništva. — »Prvi cvet«. Še enkrat v Belo Krajino. (Prof. M. Štular.) (Konec.) — Pod Francozom. (Pravoslav.) (Zgodovinska slika.) (Konec.) — Na platnicah: Pogovori o umetnosti. (Franc Bregar.) (Dalje.) — Naročnina naj se blagovoli pošiljati potom čekov poštne hranilnice ali po nakaznici upravnistvu »Zora«, Ljubljana, pisarna Katol. tiskarne.

»Dom in Svet«. Danes je izšla 10. številka letošnjega letnika »Dom in Sveta« Vsebinsko ima sledečo: Dr. Fr. Detela, »Delo in denar« povest; Lea Fatur, »Komisarjeva hči« zgodovinska povest; Ivo Česnik, »Dve sliki«; Viktor Steska, »Slikar Janez Wolf«; Dr. Jos. Debevec, »Dante Alighieri, »La Divina Comedia« prevel in razložil; Dr. Ivan Knific, »V deželi polnočnega solnca«; Josip Puntar, »Kaj je z arhitektoniko v Prešernu?« Dr. Leopold Lenard, »Hudo urnik«, »Zelje«, »Misel«, »Na poti«, »Rad bi pozabil«; Silvin in Sardenko, »Pesem o domu«; Vekoslav Remic, »Druga pomlad«. Slike: »Prizori iz Triglava«; Jaroslav Vešin, »Vstani zaspanec«; Janez Gehrt, »Veseli Jaka«; »Segantini«; »Spomenik kralja Jagela«; Slike Janeza Wolfa, »Bog oče«, slikal Janez Wolf, Strop nad velikim oltarjem v Velikih Laščih, »Sv. Marka« »Sv. Jernej«, »Sv. Pavel pridiguje v Atenah«, »Sv. Pavel jemlje slovo od Erzanov«, »Sv. Matej«; »Pred pol sto letjem«, »Ivan vitez Trnski«; »Nikita, kralj Črnogorski«, »Milena kraljica Črnogorska«, »Mirko, kraljevič Črnogorski«. Književnost: Franc Terseglav: »Zlata knjiga slovenskih Orlov«; Urbanus »Knjiga o lepem vedenju«; Alešovec Jakop »Kako sem se jaz likal«; Janko Dolžan, »Iz dnevnika malega poredneža«; Dostojevskij »Igralec«; Šandor Gjalski, »Jurkica Agičeva«; »Publikacije društva hrvaških književnikov«. Glasba; Stanko Premrl, »Novi akordi«. To in ono: Ivan vitez Trnski, Aleksander Baumgartner, Quo vadis opera, Freudenreichovi »Graničari« v češkem prevodu, Tolstojeva 82 letnica. Naše slike.

Škandal v Messini.

V zadnjih dneh pišejo italijanski listi precej o neki temni zgodbi, ki je v zvezi z novimi stavbami v Messini. Nek angleški inženir, Pooley, je sporočil socialističnemu tedniku »Riscatto« sledeče: Pred nekaj meseci je po naročilu neke angleške finančne družbe ponudil najprej takratnemu finančnemu ministru za javna dela Luzzattiju in potem kraljevemu komisarju v Messini 600 milijonov lir kapitala na razpolago, ki bi se naj obrestoval po 3,5% in s katerim naj bi se nanovo pozidala od potresa razrušena Messina. Ker te dva nista sprejela ofertov, se je obrnil s primernimi načrti na mestno upravo v Messini, po katerih bi omenjena angleška družba v zelo kratkem času sezidala novo Messino, kakor tudi dovršila veliko drugih javnih del. V ta namen se je obrnil tudi do gotovih oseb, ki upravljajo visoke mestne službe ter jim najprej ponudil 100.000 lir, da pospešijo kupčijo. To vsoto pa se je označilo kot veliko premajhno, ter se je stavilo izredno visoke zahteve, kakor n. pr. soudeležbo pri dobičku, kar bi znašalo okoli 7 milijonov. Ko je Pooley smatral te zahteve za previsoke, se mu je odgovorilo, da se rabi ravno zato tako veliko denarja, da se more podkupiti vplivne osebe pri mestni upravi, kakor tudi časopise, da upliva primerno na javnost. Pogajanja pa so se razbila. — Imenujejo se še imena, tudi v časopisju one ljudi, ki bi radi obogateli na škodo javnosti. Zlasti se brani očitani predsednik trgovske zbornice. Poslanec Fulci je izdal odprto pismo na angleškega podkonzula v Messini, v katerem prosi ta pojasnil v tej zadevi. Posl. Cetrufelli zavrača v nekem odprtem pismu splošno vsa sumničena glede na njegovo osebo. Razburjenje v političnih krogih je zelo veliko; zahteva se strogo preiskavo. Mogoče bo v tem slučaju prišlo še na dan, kaj se je zgodilo z denarjem, ki ga je darovala za Messino italijanska država in vsa evropska javnost. Gotovo se bodo še odkrile senzacionalne stvari, kajti že sedaj močno smrdi vsa stvar.

NEMIRI V BOSNI.

V banjaloškem okraju so nastali nemiri, ker nočejo kmetje plačevati desetine. Vlada je poslala iz Sarajeva in iz Tuzle vojske v pobunjen okraj.

IZVOLSKI

je imenovan za ruskega poslanika v Parizu. Imenovanje objavlja ruski uradni list.

PROTI UVOZU INOZEMSKEGA MESA.

V gališkem deželnem zboru je vložil poslanec Stapišnik nujen predlog, ki poziva vlado, da naj dovoli uvoz

»Morda se pa le spomniš. Ali so šli naravnost ali pa so se obrnili na levo ali na desno. Tu imaš pet zlatov, ali pa bodalo v srce, kar hočeš.«

Uradnik se ustraši, ko se mu zabliška pred očmi bodalo, in reče:

»Na desno!«

Demetriji je skokoma odšel in uradnik zopet postoji in gleda za njim.

»Čudna kupčija,« je dejal sam pri sebi, »morebiti pa je imel moj načelnik prav, trdeč, da je starka čarovnica; morda je tudi dekle čarovnica, ker sicer bi vendar ne izdali toliko denarja zanjo. Kdo vé, kaj k temu poreče Domicijan, ko izve, da je propal pri dražbi. Njegov hišnik Saturij ima mastno službo, vendar bi jaz danes ne bil rad v njegovi koži.«

Ko se vrne na trg, je uprav tedaj uradnik Saturij prisodil ljubeznjivo deklico št. 14. Upal je, da bo tudi s to Domicijanom zadovoljen.

Nehušta, Mirijam in hišnik Štefan, preoblečen kot suženj, so med tem hoteli proti Markovi palači v Via Agrippa. Ženski sta držali drugo drugo za roko, vendar nista ničesar govorili; prepolni sta jima bili sri. Samo stari hišnik je neprestano godrnjal: »Dva tisoč sester-cijev! Dva tisoč za to punico! Moj gospodar gotovo ni pri zdravi pameti!«

»Molči, bedak,« spregovori Nehušta, »in ne sodi stvari, ki jih ne razumeš. Hitro odpri vrata, ker čujem, da nekdo hiti za nami.«

Štefan urno odpre vrata in ženski stopita v hišo. V tem pa je nekdo prihitel mimo in se ustavil pri vratih.

»Kdo je bil to?« vpraša Štefan vznemirjen.

Nehušta se oddahne, ko so se vrata zaprla.

»To je bil Demetriji, trgovec iz Aleksandrije, ki pa je nekdanj nosil drugo ime,« vzdihne Nehušta.

Ženski ste odšli skozi vežo v pred-sobo, Nehušta vrže od sebe plašč, strga pajčolan z obraza in objame Mirijam ter jo strastno poljublja.

»Draga moja,« je ječala, »draga moja!«

»Povej mi, kaj pomeni vse to, Nu,« vpraša deklica s slabim glasom.

»To pomeni, da je Bog uslišal moje molitve, da sem v pravem času prišla v Rim in dobila dovolj denarja, da te rešim strašne nesreče.«

»Ali sem sedaj rešena?« vpraša Mirijam.

Nehušta nič ne odgovori, le prime jo za roko in jo pelje po razsvitljenem hodniku v veliko in sijajno sobo in narahlo odpre vrata. Dvorana je bila pogrnjena z bogatimi preprogami in okrašena z dragocenimi pohištvi in marmornatimi kipi. Na koncu sobe je stala miza in ob mizi je nekdo sedel, kakor da bi spal. Mirijam ga opazi in se tresoč pritiska k Nehušti.

(Dalje prihodnjič.)

mesa z Balkana. Poslanec knez Czar-torski je pa vložil predlog, ki je naper-jen proti uvozu argentinskega mesa.

NOVI RUSKI ZUNANJI MINISTER.

Sazanov še ni imenovan za ruske-ga zunanjega ministra. Imenovan bo še-le, ko se povrne Stolypin iz Fried-berga ali pa šele, ko se povrne car v Peterburg. »Matin« poroča, da namera-va Sazanov izvesti sledeči program: 1. Ojačenje tripelentente, zbližanje z Italijo in boljše mirnovne pogoje z bal-kanskimi državami. 2. Prijateljsko raz-meje z Rumunijo. 3. Nezaupanje v trajnost novih razmer v Turčiji. 4. Pri-jateljsko svetovanje Bulgariji in osta-lim balkanskim državam.

SRBSKO-BULGARSKA ZVEZA.

»Politika« poroča, da odpotujeta Stojanović in Pacu v Sofijo, kjer se pri-čno pogajanja o zvezi med Srbijo in Bulgarijo.

Dnevne novice.

+ **Kranjski deželni zbor.** Dnevni red XXVI. seje deželnega zbora kranj-skega dne 5. oktobra 1910 ob 10. uri dopoldne. 1. Naznanila deželnozbor-skega predsedstva. 2. Poročilo o delo-vanju kranjskega deželnega odbora za dobo od 1. januarja do konca decem-bra 1909. Poročila deželnega odbora o dovolitvi, da sme mestna občina ljub-ljanska ostanek že dovoljenega poso-4 in pol odstotnemu obrestovanju; odo-4 in pol odstotnem obrestovanju; o do-volitvi, da mestna občina ljubljanska najame za svojo zastavljalnico posojilo 200.000 K; o dovolitvi pobiranja doklad v davčnih občinah Jasen in Vrbovo in v vaseh Vrbica in Kuteževo v svrhu obrestovanja in amortizacije posojil za vodovode za celo amortizacijsko dobo. Poročila dež. odbora, s katerimi se predlagajo računski sklepi deželnega posojilnega zaklada za leto 1909, de-želno-kulturnega zaklada za leto 1909, bolničnega, blazničnega, porodičnega in najdenškega zaklada za leto 1909 in razkazi imovin teh zakladov koncem leta 1909., zaklada deželne prisilne de-lavnice za leto 1909, kranjskega učitelj-skega pokojninskega zaklada za leto 1909, gledališkega zaklada za leto 1909, muzejskega zaklada za leto 1909, po-kojninskega zaklada deželnih usluž-bencev za leto 1909, normalnošolskega zaklada za leto 1909, pokojninskega zaklada okrožnih zdravnikov za leto 1909, ustanovnih zakladov za leto 1909, garancijskega zaklada Dolenjskih že-leznic za leto 1909, grmskega zaklada za leto 1909, melioracijskega zaklada za leto 1909. Poročila deželnega od-bora: o prevzetju stroškov za cepljenje koz po državi, o napravi regulacijskega načrta za mesto Idrija. Poročilo dežel-nega odbora, s katerim se predlaga ra-čunski sklep deželnega zaklada za leto 1909. Poročilo deželnega odbora, s ka-terim se predlaga načrt zakona glede razveljavljanja nekaterih določb zaka-ona z dne 25. februarja 1870., dež. zak. št. 11, o šolskem nadzorstvu za posa-mezne slučaje. Poročila deželnega od-bora: o dovolitvi pobiranja 100 odstot-ne doklade na vse direktne davke raz-en osebnih dohodarine in plačarine za dobo 24 let za starovrhniški vodovod, o odpravi mostnine na mostu čez Kulpo pri Brodu, o deželnem prora-čunu za leto 1911, o načrtu zakona glede izpremembe občinskega reda in občinskega volivnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano. Poročilo de-želnega odbora glede ustanovitve po-sebnega zavarovalnega zaklada za de-želna poslopja. — Kakor čujemo, ju-trišnji seji deželnega zbora g. deželni glavar pl. Šuklje ne bo mogel pred-sedovati, ker je obolel.

+ **Zdravstveni svet in Nemci.** Z do-godki v zdravstvenem svetu se pečajo tudi »Deutsche Stimmen«. Predloge slovenskih članov o slovenskem jeziku in reorganizaciji zdravstvenega sveta, imenuje ta listič »Hetzanträge«, vsled katerih je nastopilo v tej korporaciji »odurno nesoglasje«, slovenske član-e v tej korporaciji imenuje g o s t e, in pravi da je predsednik taktno postopal, da ni pripustil teh predlogov v razpravo. Mi samo konstatujemo, da so slovenski člani poslani v zdravstveni svet od de-želnega odbora kranjskega, da imajo po postavi, pred katero so vsi državljani enakopravni, iste pravice in dolžno-sti, da delajo v blagor ljudstva v zdrav-stvenem odseku brez dijet in da to svo-jo vlogo vstrajno in dosledno izvršuje-jo. Ker pa v slovenski deželi nočejo biti le »gostje«, odvisni od nemške večine, kakor je bilo to doslej v navadi, niso nameravali nič drugega, kakor da se vstvarijo v zdravstvenem svetu razme-re, pod katerimi bo še le uspešno delo omogočeno. Dokler teh razmer ne bo, pa »Nemškim Glasovom« prav radi ver-jamemo, da bo v zdravstvenem svetu vladalo napeto razmerje.

+ **Ivan Hribar** je pripovedoval lju-dem na shodu v Zabi vasi pri Novem mestu, »da je treba ljudstvo osvoboditi jarma, da ne bo za celo faro mislila ena glava«. Mi smo, hvala Bogu, veseli, da imamo vsaj v vsaki fari enega človeka, ki za faro misli. V celi liberalni stranki pa še e n e glave ni, ki bi zanjo mislila, kajti drugače si ne moremo razložiti to brezglavo liberalno politiko. Tembolj smešno je, če govori to Ivan Hribar, na-čelnik narodno-napredne stranke, ki bi moral biti res tista glava v stranki, ki skrbi za red in disciplino in daje smer njeni politiki, pa vidimo ravno napa-rotno, da ravno od njega vsa zmeš-njava v stranki izvira. Ljubljancani pa so sedaj zadovoljni, da zanje v občin-ski upravi Njegova glava več misliti ne more.

+ **Iz tabora mladih.** Dr. Ivan Ora-žen je odstopil kot deželni poslanec mesta Ljubljane, daje »svojim volivcem mandat na razpolago« in navaja kot vzrok svojega odstopa »nezaupanje in preziranje mlajših močij v liberalni stranki in pa nedelavnost liberalnega deželnozbornega kluba«; vsled takih nezdravih razmer noče več prenašati nikake politične odgovornosti, ker ne more izvrševati mandata tako, kot bi ga rad. Stvar je namreč ta, da je dr. Oražen kot zastopnik mladinev popol-noma osamljen v liberalnem klubu in ni voljan se pokoriti taktiki starih; starim pa ne mara za brado viseti, zato je naznanil svoj odstop. — Iz mladins-ke »Akademije« se poroča: Kakor se vidi, postaja razkol v liberalni stranki vedno širši; mladini se hočejo sedaj popolnoma od starih emancipirati in se popolnoma zase organizirati. Hri-barjevi poizkusi, ta razkol ustaviti, so se izjalovili in sam se je umaknil v var-no pristanišče starih; mladi so si izvo-lili na občnem zboru »Akademije« nov odbor, ki pa obstoji iz samih doktorjev in profesorjev, in enega predsednika bodočega krematorija! Dvomimo, da bodo doktorji mladim rane zacelili. »Veliko doktorjev,« pravi pregovor, »gotova smrt!«

+ **Javno predavanje v Loškem Po-toku** je priredila včeraj »Jugoslovan-ska Strokovna Zveza«. Predaval je dr. Vladislav Pegan o pogodbah sploh, zla-sti o delavskih pogodbah in sicer s so-cialnega in juridičnega stališča. Po-družnica »Jugoslovanske Strokovne Zveze« v Loškem potoku se pridno gib-lje in ima zavedne člane.

+ **V pojasnilo.** »Edinost« navaja v svoji številki 1. t. m. nek članek znane-ga lista »Danzers Armezeitung« o ire-identovskem značaju kopske razstave. Pripominjamo, da je ta članek do be-s e d n o posnet po poročilu, ki ga je o kopski razstavi svoj čas priobčil »Slo-venec«.

+ **Izbacnjeni sta iz celjske Zadrūž-ne zveze Koroška in Kranjska,** vsaj tako je sklepati iz poročil liberalnih listov, ki priobčujejo poročila o zad-njem občnem zboru. Pa zakaj? Koroške posojilnice so obrnile menda vse hrbet celjskim političnim liberalnim zadrū-žarjem, kranjske pa so pustili liberalni Štajerci velikodušno svojim kranjskim liberalnim zadrūžnim odrešenikom, ki se zbirajo okrog Zveze slovenskih za-drug, o kateri nam prihajajo v posled-njem času čudna poročila. Le Primorci so našli še milost, ker imajo v odboru celjske zveze svojega zastopnika, če-tudi ne odbornika kake zadrūge, pa vsaj uradnika tržaške posojilnice. Pa naj še kdo reče, da ne napredujejo Cel-jani in da ne pokopavajo, oha, poglab-ljajo zadrūžništva. Sedaj se bodeta lah-ko objemala očitno tudi »Narodni Dnevnik« in pa »Edinost«. Pa Bog ne zadeni, da je »Edinost« liberalna.

+ **Še nekaj o »Družbi sv. Cirila in Metoda«.** Socialistični »Naši Zapiski«, ki z nami gotovo ne simpatizujejo, gle-de družbe, kateri na konkretnih dej-stvih dokazujejo strankarstvo, pišejo med drugim tako-le: »Zaradi tega je tudi naravno obnašanje socialne demo-kracije, da vidi v »Družbi sv. Cirila in Metoda« sedaj bojno narodno šovin-istično institucijo pod okriljem narod-no-liberalne slovenske stranke. Ta ten-denca je, nad katero se izpodbijajo. In nihče naj je ne skuša utajiti, ker jo vidimo! Pokazala se je hitro po zgodo-vinski skupščini v Bohinjski Bistrici. Prav nam je bilo, da se je začela takrat »Družba sv. Cirila in Metoda« otesati vpliva klerikalizma, — toda ni se znala obdržati v ravnesju in pada je v drugi ekstrem, v liberalizem. Kakor nam je všeč ono, nam je bilo neljubo drugo. Izprva so se nekako sranečljivo zatajevali. Ko pa je »Slovenec« s svo-jim znanim člankom o »Cirimetodari-ji« potegnil zavos izpred malika, si niso drugače mogli pomagati, nego da so priznavali opravičenost očitanja, da so liberalci in da je družba terej v li-beralnih rokah in službah. Takrat bi se bili voditelji družbe lahko dvignili

višje, pa bi bili vzeli v roke moderno šolstvo na Slovenskem, če bi bili znali in mogli in če bi si bili upali. Tako pa so ostali na polovičarski poti, kakor vselej in povsod, in so liberalci.« — Tako socialni demokrati, ki gotovo ni-so tega iz ljubezni do nas napisali, ampak ker so dejstva taka.

+ **Svobodomiselni shod v Inomo-štu,** ki ga hočejo sklicati ta mesec v znamenje protesta zoper katoliški shod, se bo po vsej priliki žalostno ob-nesel, ker so nemški nacionalci oficial-no odpovedali udeležitev in sicer zato, ker nočejo pod komando Schönerian-cev in socialnih demokratov, ki imajo to reč v rokah. Ti ljudje stvari s svo-jim kričanjem le škodujejo. Nemški nacionalci tudi nočejo poslušati Wahr-munda, ki bo poleg jezuita-odpadnika Hoensbroecha glavni govornik na tem shodu, saj so bili nemško - nacionalni poslanci tisti, ki so tega hujskača vladi izročili v obglavljenje. Zelo zanimivo je tudi, da to protiversko zborovanje naj-bolj pospešujejo socialni demokrati, ki se sicer za vero ne brigajo. Schönerian-ci in soc. demokrati — res lepa banda.

+ **Razpisani** sta župniji Stara Lo-ka v loški in Bohinjska Bela v radov-ljiški dekaniji. Zadnji rok za vlaganje prošelj je 22. oktober t. l.

+ **Vsak deseti prebivalec član Süd-marke** je v Frohnleitu na Štajerskem. Prav za prav imajo že dvajset članov nad to število. Trg šteje 1200 prebival-cev, članov Südmarke pa je 140. Kdaj bomo mogli pohvaliti za tako vnemo kateri slovenski kraj? Na delo za »Slo-vensko Stražo«!

+ **Občinski red in občinski volivni red** je vlada poslala deželnemu odbo-ru, da izpremeni še nekatere točke z ozirom na okvirni zakon. Te izpremem-be bodo sprejete še v tekočem zaseda-nju deželnega zbora.

+ **Prestavljena** sta sodnika: Mar-tin Zwittler iz Mokronoga v Novo mesto in Peter Keršič iz Črnomlja v Postojno. Imenovana sta za sodnika avskultanta dr. Franc Schaubach za Črnomelj in J. Romold za Mo-kronog.

— **Zavod za slepe deklice** bo otvo-rilo v Zagrebu društvo sv. Vida.

— **Odlikovan srbski pisatelj.** Iz Novega Sada se poroča, da je cesar imenoval znanega srbskega pisatelja in dolgoletnega predsednika »Maticе srp-ske« A. Hadžića za dvornega svetnika.

— **Franciškski provincialat** je od zadnjega kapitela v K a m n i k u in ne več v Ljubljani.

— **Dva dijaka** bi rada dobila in-strukcije ljudskošolskih učencev. Pri-poročamo ju.

— **Na goriško gimnazijo** je prišel namestu dr. Capudra kot suplent za zgodovino in zemljepisje g. Karol Pri-jatelj z Dunaja.

— **Protestanti v službi mažarizaci-je.** Razen Julijanskih šol širijo v Sla-voniji mažarizacijo tudi posamezni pritepeni tujci. Tako se poroča iz vasi Male Baštaje pri Daruvaru, da poučuje tamkajšnji protestantovski pastor Merny vsako nedeljo in četrtek, kakor tudi vsak dan po običajnem pouku, hrvatske otroke v mažarskem jeziku. Značilno je, da dobiva ta pastor še ne-kako podporo od hrvaške vlade, nam-reč 100 K.

— **Statii stotaki** ne bodo več dolgo v veljavi. Neka okrožnica avstro-ogrske banke naznanja, da bankovci po 100 goldinarjev z datumom 1. maja 1860. ne bodo več veljavni p o 31. okto-bru 1910. Doslej jih je banka in nje-ne podružnice še vedno sprejemala in zamenjavala, s koncem tega meseca pa izgube ti bankovci vsako vrednost. Kdor ima torej kaj plesnivih stotakov, naj jih privleče na dan, sedaj je še pravi čas!

— **Šolske vesti.** Minister za bogo-častje in pouk je pripoznal naslov rav-natelja oziroma ravnateljice nadučite-lju in okrajnemu šolskemu nadzorniku Franu Gabršeku v Ljubljani; Mariji Marout, nadučiteljici na dekliški osem-razrednici pri sv. Jakobu v Ljubljani, in s. Eleonori Mantuani, nadučiteljici na zasebni osemrazrednici v Lichten-turnovem zavodu v Ljubljani. Prizna-uje za mnogoletno jako marljivo služ-bovanje pa je izrekel učiteljem Antonu Razingerju na II. mestni, Ivanu Beletu na I. mestni in Ivanu Levcu na III. mestni dekliški ljudski šoli v Ljubljani ter učiteljici Agnezi Zupan na I. slo-venski dekliški ljudski šoli v Ljublja-ni. — Kot suplentke so nastavljene: Frida Spetzler in Marija Ribnikar na dekliški šoli v Novem mestu; Gabrijela Ažman v Senožehah; Justina Suša in Ana Šest v Vipavi; Amalija Stare v Po-stojni; Milena Debevc v Senožehah; Elizabeta Pečar v Št. Vidu pri Vipavi; Adela Kristof v Planini; Lilijska Mizerit pride kot začasna učiteljica na Dole in Ivana Dereani kot začasna učiteljica v Postojno.

— **Pozor pred sieparjem!** Opozarja se občinstvo na mladega »uzmoviča« 15 ali 16 let starega, čedne postave Pravi, da je bil komij, vrtnar. Ponuja se po samostanih za kandidata (novin-ca) in se pri tem pridno vežba v zlo-glasni umetnosti — tatvini. Pregar je bil že iz par samostanov, ker se je še pravočasno spoznalo in razkrinkalc njegovo svetohlinstvo. Morda bo sedaj nadaljeval v zasebnih hišah in župni-šah svoje delo. Zato, pozor! Tiček s-a zna izbornu hliniti. V zadnjem času je bil na Goriškem. Kam jo sedaj krena se ne vé. Znabit bo še na Goriškem po skušal, če niso zanj že prevročila tla.

— **Nagloma je umrl** včeraj v Trstu finančni prokurator dr. J. Fabiani star 49 let.

— **Poneveril** je 640 K 86 v uradne-ga denarja umirovljeni orožnik in da-car Franc Brunskele na Bledu. Javil se je sam sodišču.

— **Št. Vid pri Vipavi.** V nedelje 25. septembra je priredil telovadni od-sek Orel veselico s sodelovanjem »Bo-gomile«, katera se je prav dobro ob-gesla. Poleg pevskih in tamburaških točk je zlasti ugajala krasna narodna igra Medvedova »Stari in mladi«. Slav-nemu občinstvu, katero se je v precej-šnjem številu odzvalo vabilu, kliče mo krepki: Na zdar!

— **Osebnosti.** Rigoroz v morah in pastoralni je napravil na budimpe-škem vseučilišču Hrvat, duhovnik Viljem Anderlič, 27. pr. m. — Pro-moviral je za doktorja bogoslovja na budimpeškem vseučilišču 1. oktobra Hrvat Peter Trbuha, kaplan na Rečici.

— **Cesar Franc Jožefovo ulico** dob-berolin, kot odgovor na Cesar Viljemo-vo ulico na Dunaju.

— **Umril** je v Trstu Miroslav Lone-ner. — V Trstu je umrl vitez Filip Ar-telli, član odborov raznih korporacij.

— **Rusnje med Slovenci.** Na Vrh-niki se mudi ruska gospodinja V. H Andrejeva. Doma je s Kavkaza. Dovr-šila je višjo gospodinjsko šolo v Peter-burgu. Nekaj mesecev je prakticirala na Moravskem pri kmečkem delu. Na Vrhnikih hoče najprej proučiti praktič-no delo v mlekarji, nato pa si hoče na-tančneje ogledati poduk na naši gospo-dinjski šoli. Tu ostane pet mesecev.

— **Kriza v Zvezi hrvaških gostilni-ških zadrug.** Zagrebska gostilniška za-druga je izstopila iz Zveze hrvaških gostilniških zadrug radi konflikta s tajnikom zveze. Tudi v Zvezi je na-stala radi tega kriza, ker se po pravi-lih morajo voliti predsednik, podpred-sednik, tajnik, blagajnik in osem od-bornikov iz zagrebske zadrūge.

— **Angleški turisti v Dalmaciji.** Tristo angleških turistov je s parni-kom »Dunottar Castle« na poti v Dal-macijo. Angleški turisti se bodo usta-vili v Kotoru, v Splitu, v Trojiru, v Zadru in v Dubrovniku.

— **Dve železniški nesreči na Ogrskem.** Na postaji Rakos je zavozil osební v tovarni vlak. Dvanajst oseb je lahko ranjenih. Na industrijski železnici Olfalu je pa skočil iz tira delavski vlak. Dva delavca sta usmrčena, dva sta nevarno, veliko jih je pa lahko ran-jenih.

KOLERA.

V Lincu na Zgornjem Avstrijskem je obolel na sumljivih znakih kolere vžitninski paznik Edvard Fuehrer. Na Ogrskem je javljeno ministrstvu, da je obolelo na koleroi zopet 14, umrle pa štiri osebe. V Borovi na Hrvaškem je obolelo na sumljivih znakih kolere šest oseb, štiri so že umrle. V Trape-cuntu je obolelo na koleroi 30. m. m. 21 oseb, umrlo jih je osem, dne 28. m. m. sta oboleli 2, umrla pa na koleroi ena oseba.

ČUDNA ARETACIJA.

Dne 28. sept. zvečer so v Puli are-tirali sotrudnika lista »Giornaletto« in do-pisnika tržaškega »Piccola« — Ambrosicha in nekega mladeniča imenom Hejdenhoffer. Do te aretacije je prišlo menda tako-le; Ambrosich se je po nalogu uredništva »Pi-ccola« hotel informirati o novem aeroplanu, ki ga gradijo pri artilerijski direkciji po-morskega arzenala po naročilu vojnega ministrstva. Ker pa Ambrosich menda ne zna dobro nemški, je vzel seboj v arzenal tudi imenovanega mladeniča. — Oba sta imela vstopnico, izdane od arzenalskega poveljstva. Ambrosich je šel toraj kakor žurnalist in po nalogu svojega lista. Pri artilerijski direkciji sta se predstavila pristo-vojlju Micklu, ki sta mu tudi povedala, da so časopisi že poročali o onem aeroplanu ter sta prosila nadaljnjih podatkov. Kako ju je rečeni pristovoljec odpravil ni znano, pač pa dejstvo, da je vojaška oblast dne 28. tekočega meseca popoludne stvar spo-ročila državnemu pravdnstvu v Rovinj, ki je odredilo takojšnjo aretacijo. Drugi viri poročajo, da je došla oblast na sled na da-leč razširjeni špijonaški aferi in da je pri-čakovati še daljnih aretacij.

Ljubljanske novice.

Ij Cesarjev god. Danes dopoldne ob deseti uri je daroval v stolni cerkvi preč. g. stolni prošt Sajovic slovesno sveto mašo za našega cesarja, čegar god je danes. Med zastopniki raznih korporacij, ki so se udeležili sv. maše, smo opazili deželnega predsednika Schwarza, dvornega svetnika Chorinskega, barona Codellija, deželnega odbornika dr. E. Lampeta, vladnega komisarja pl. Laschana in zastopnika magistrata Vončina, kakor tudi častništvo ljubljanske garnizije.

Ij Cesarjska slavnost na c. kr. II. drž. gimnaziji. Lep in iskren slavošpev 80letnemu vladarju bi menovali današnje cesarsko slavlje, ki se je vršilo danes na zavodu c. kr. II. drž. gimnazije v okusno ozaljšani dvorani ob polnoštevni navzočnosti učiteljskega zbora in mladine. Ravnatelj dr. Janko Bezjak je z ognjevitostjo in pesniško besedo proslavljal mnogoletno in mnogozaslužno življenje presvetlega cesarja in v nemal v srcih navzočih mladine patriotska čuvstva ljubezni, zvestobe in udanosti do vzorovladarja. Tudi dijaštvo samo je s svojim navdušenim govorniškim in pevskim nastopom ter s svojim presejanim salonskim orkestrom pokazalo, kako lepo umeva to velepomembno slovesnost. Slišali smo, kako stremi ta vrla mladina vedno bolj in bolj na jasne vrhove prave omike in izobrazbe. Videli smo, koliko prirojenih moči se budi v naši mladini. Naj te lepe moči z mladino vred rasto in cveto, naj se povspno in posvete vzorom resnice, lepote in dobrote. Čestitamo gimnazij-skemu vodstvu na tem krasnem slavlju, ki bo gotovo eden najlepših listov v letošnji kroniki c. kr. II. državne gimnazije.

Ij Tukajšnje c. kr. učiteljske je na jako slovesen način obhajalo 80 letni jubilejski imendan presvetlega cesarja. Po slovesni sv. maši, pri kateri so z orkestralnim spremljevanjem lepo peli gojenci obeh zavodov, so se iz cerkve Srca Jezusovega vrnili učenci in učenke obeh učiteljskih in vadnic v šolo ter se zbrali v jako lepo okrašeni telovadnici. Tu se je razvilo pristržno lepo slavlje. Prišel je domači orkester, ki je precizno izvajal romanco iz »Kralj Jerome«; nato so krepko zapeli pevci in pevke jubilejsko himno (Steinwenderjevo) z orkestralnim spremljevanjem. Nato je v slavnostnem govoru slikal g. dr. Josip Cerk za sluge cesarja Franc Jožefa I. za splošni blagor vseh avstrijskih narodov, posebej pa še Slovencev. V svoj navduševalni govor je vpletel nekaj slučajev, v katerih se je posebno razodevala milosrčnost našega svetlega vladarja, kar je bilo še zlasti primerno za male poslušalce obeh vadnic in otroškega vrtca. Po govoru zopet petje: »Domov je moje Avstrija« (A. Nedved). Dobro sta uspeli obe deklamaciji: prvo je izvršila s krepkim povdarmom vadiška učenka Ina Črnivec, drugo pa enako navdušeno učenec J. Furlan. Med obojno deklamacijo so pa pokazali tudi učenci obojne vadnice svojo pevsko spretnost v pesmi »Živio presvitlice naša« (Adamič). Končala se je slovesnost s cesarsko himno, ki jo je navdušeno zapel ves zavod.

Ij Proslava osemdesetletnice imen-dana Nj. Veličanstva na c. kr. I. drž. gimnaziji v Ljubljani se je izvršila danes dopoldne v tem-le redu: Ob osmi uri sveta maša z zahvalnico Te Deum (daroval vlč. g. kanonik dr. Ivan Svetina). Po sveti maši je spaval genij cesarjev v slavnostno okrašeno telovadnico, mladina je šla za njim. Nabito polna dvorana. Slavnostna tišina. Ravnatelj g. dr. L. Požar je nagovoril zbrano mladino; jedro nagovora je bilo: Glejte, kako naš slavljenec ljubi svoje narode, ljubi tudi našo domovino; ob dveh izrednih dogodkih je to posebno pokazal: ob šestdesetletnici Kranjske (leta 1883.) in — prav posebno — o potresu; kdo se ne bi v ljubezni vnel za tako zlato srce? Učinek ravnateljevih besed je bil ta: izginila je mahoma šablona; izginila je tisti hip vsakršna tesnoba iz mladine; profesorji, sedeč v ospredju, so namah stopili popolnoma v ozadje in ž njimi ves strah pred njimi in sedel je med svojo ljubo mladino starček — vladar in prihajali so majhni in veliki, posamezniki in v skupinah, da mu kar naravnost povedo, ali v srčnih akordih zapoje, kako ga ljubijo; tudi mili glasovi javorovih gosli so jokali pred srebrnolasim starčkom. Ali naj zdaj po

vrsti naštevam vse deputacije, ki so prihajale pred vladarjev prestol? Najprej je nižja gimnazija poslala petero mož, da so v dramatični obliki predavali A. Aškerčev »Najlepši dan«, kjer tretji vazal pogodi kralju Borisu, kjer lepši dan življenja: dan namreč, ko je dal narodu svobodo, ustavo in odpravil tlačenstvo. — Nato je prišla deputacija višjegimnazijcev, ki je — dovršeno lepo predstavljala dva prizora iz T. Körnerjevega Zrinjskega — slovesno prisegla v ime vse mladine, da hoče živeti in umreti v obrambi vere in domovine. — Privatistinja se poslala zastopnico, ki je deklamirala prevod svoje posvetitvene pesmi, ki je zanj pred par tedni prejela Najvišjo zahvalo. — Nazadnje pa sta se združili — prav po geslu: viribus unitis! — nižja in višja gimnazija za veličastno alegorijo, v kateri so vsi stanovi — od osivelega parlamentarca do preprostega kmetovalca in delavca, od vojaka - pešca do zagorelega mornarja, od onemoglega invalida do otroka - sirote, od križem Avstrije vozečega železničarja do za dnevom šolo obiskujočega ljudskošolskega učenca in gimnazijca — v jedrnatih, lapidarnih stavkih v spomin klicali vladarju vse neštete dobrote njegovih rok; in kakor se otroku kar sam od sebe utrga iz prsi krič veselja, ko po dolgem času zopet vidi svojega očeta, svojega dobrotnika, tako se je utrgala koncem alegorije z elementarno silo iz mladih grl cesarska himna, ki je zaključila prelepo slavnost. Da je po vsaki točki odmevala dvorana navdušenega odobravanja in ploskanja in živijo - klicev, mi ni treba še posebej omenjati. Omeniti pa mi je, da je za pevske točke (Slava Avstrije, slavnostna kantata, zl. A. Foerster in pa: Oj oblaki, zl. A. Nedved), zaslužil izvrstno izveščanje mešani zbor, pod vodstvom g. c. kr. profesorja dr. P. Kozina res sijajno pohvalo; ves dramatski del slavnosti — zlasti alegorijo, najlepšo točko — pa je aranžiral z res večšo roko in klasičnim okusom g. prof. Fr. Kobal.

Ij Proslava cesarjevega godovnega dne. Mladina šentjakobske dekliske osemrazrednice v Ljubljani se je udeležila danes velike sv. maše v cerkvi sv. Jakoba, nato se je pa zbrala v dvorani »Mestnega Doma« pred krasno okrašeno podobo cesarjevo, kjer se je vršila ljubka slavnostna prireditev. Mestna učiteljica gdčna Šercova je v izbranih in presrečnih besedah slavila vrline in kreposti 80letnega vladarja ter bodrila mladenke, naj se odlikujejo vsikdar v pridnosti, lepem in zglednem vedenju ter v iskreni vdano-sti do Cerkev in do vladarske hiše. — Ravnateljica gdčna Maroutova je nato prebrala vdanostno brzojavko, ki se je nato poslala v imenu ljubljanskega učiteljskega in ljudskošolskega mladine presvetlemu cesarju. Slavnost so zaključile tej priliki primerne pesmi in deklamacije.

Ij Grozno! Hotel »Ilirija« je Hribarjev hotel, in v tem hotelu je te dni igrala godba — 27. pešpolka. Mladini se radi tega v svojem listu silno jeze. Ali se je Hribar z godbo 27. pešpolka slovesno poslovil od mladine?

Ij Gosp. ravnatelju Gerbiću sta se danes povodom njegove 70letnice poklonila v imenu slovenskega glasbenega društva »Ljubljana« društveni podpredsednik g. Ivan Kregar in zborovodja g. Anton Svetek.

Ij »Glasbena Matica« opozarja svoje člane na izredni občni zbor, ki se vrši danes zvečer ob 8. uri v društveni dvorani.

Ij Podoknica gospodu ravnatelju »Glasbene Matice«, Franu Gerbiću. Na predvečer 70. rojstnega dne prezasluznega skladatelja in šolskega ravnatelja »Glasbene Matice«, gospoda Frana Gerbiča, priredi danes zvečer proti 9. uri pevski zbor »Glasbene Matice« slavljenju pred njegovim stanovanjem na Turjaškem trgu podoknico. Moški zbor »Glasbene Matice« zapoje tri izmed slavljenčevih najnovejših skladb: 1. »Slanca, 2. »Lahko noč« in 3. »Vinska«. **Ij Kinematograf dunajske lovske razstave** bo imel prihodnji teden štiri do pet dni predstave v veliki dvorani »Uniona«.

Ij Slovensko deželno gledališče. Danes zvečer je v proslavo cesarjevega godu slavnostna predstava ter se upri-zori prvič Lengyelova senačna drama »Tajfun«. Pred začetkom svira orkester avstrijsko himno. — V soboto prvič opereta »Knežna«. — Opera pripravlja Wagnerjevega »Tannhäuserja«. — Gdč. Nadasova je po izpričeva-

lih gg. dr. Dolšaka in dr. Dem. Blei-weisa-Trsteniškega bolna na hudem bronhijalnem kataru, zato ne sme peti. Ko ozdravi, bo tem več opernih predstav.

Ij Hlapca ubila. Našo včerajšnjo novico, da je v nedeljo udarila Vrhovčevka v Šiški po glavi hlapca Franca Nikoliča tako nesrečno, da je umrl v bolnišnici, moramo popraviti, ker ni udarila Vrhovčevka Nikoliča po glavi, marveč ga je ubila dekla Jera Šavs, doma iz Cerklj na Gorenjskem, a so jo imeli pri prvih vesteh o uboju za Vrhovčevko, ker nadomešča ondi že dolgo časa gospodinj, ki je ločena od moža. Hlapec Franc Nikolič je prosil svojega gospodarja Frančiška Vrhovca, po domače Putrarija, naj mu da nekaj predjuma. Zraven je bila tudi dekla Jera, ki je že dolgo pri hiši. Jero je zjezilo, da prosi hlapec za predjume in pričela ga je zmerjati, češ, da je pijanec, da vse zapravi, da mu ni treba dati predjuma. Hlapec ji ni bil tiho in ji je odgovarjal, da to Jero prav nič ne briga. Jero, hudo žensko, je Nikoličevo ugovarjanje tako vjezilo, da je pograbila bat, s katerim se mesi prešičja krma, in je ž njim trikrat Nikoliča z vso močjo po glavi udarila, da je, kakor pravi Putrar, enkrat tako zahreščalo, kakor bi kdo udaril po kakem starem loncu. Gospodar sam je bil v smrtni nevarnosti, da se ni hitro umaknil, bi bila Jera še njega obdelala z batom. Hlapec je bil še toliko krepak, da je šel na pod, kjer se je vlegel, dokler ga niso prepeljali v bolnišnico, kjer je umrl. Dekla Jera se je po svojem činu praznično oblekla in je šla v Rožno dolino na neko veselico. Včeraj, ko so prišli po Jero orožniki, se je branila iti ž njimi in se izgovarjala, češ, da mora skrbeti za svojega nezakonskega otroka in da mora skuhati kosilo. Orožniki so jo tolažili, češ, da bo skrbela za otroka že sodnija, kosilo se bo pa tudi brez nje skuhalo. Ko so dekle vprašali in ji rekli: »Jera, glej, kaj si storila«, je rekla: »O, saj je umrl na pijači.« Ko so ji orožniki napovedali aretacijo, se ni več ustavljala in se v izvoščku čisto mirno z njimi odpeljala v preiskovalni zapor.

Ij Izgubil je denarnico nek dijak na poti od Rimske ceste do Dunajske ceste. V denarnici je bilo nekaj denarja. Kdor je denarnico našel, naj jo odda našemu uredništvu.

Ij Gospod Vinko Gaberc nas prosi pojasniti, da ni v nobeni zvezi z glasilom mladincev.

Ij Umrli so v Ljubljani: Josipina Pregel, zasebnica, 68 let. — Alojzij Plestenjak, sin delavca v plinarni, 9 let. — Franja Štucin, hči jetniškega paznika, 20 dni.

Ij Prememba posesti. Čaksovo hišo v Novem Vodmatu, kjer je bila zganjarna in vinska klet, je kupil trg. in posestnik g. Hinko Privsek za 32.000 kron.

Ij Pomlad v jeseni. V Rudniku stoji tik državne ceste mlada jablana, ki ima vse polno najlepšega cvetja, kakor spomladi.

Ij Kolo »Graziosa« je bilo ukradeno včeraj iz veže št. 12 na Cesarja Jožefa trgu g. trgovcu Albinu Anžiču. Kolo je vredno 100 K in je policiji osumljenec znan.

Ij Ob Gruberjevem prekopu je posestnica g. Marija Kosančičeva vjela štiri buše, ki so se tam pasle brez gospodarja. Lastnik jih dobi na Poljanski cesti št. 50.

Ij Aretovan je bil minuli teden 26-letni dninar Jurij Jurgec, rodom iz Maruševca na Hrvaškem, ker je pri popravljanju neke hiše v družbi dveh mizarjev strankam pokradel v podstrešju za 75 K obleke. Jurgec tatvino sicer prizna, za obleko pa tudi, da jo je takoj sežgal, ko jo je prinesel domov. Oddali so ga sodišču. — Tudi nekega kavarnarskega uslužbenca in njegovo ljubinko so prijeli in oddali sodišču. Fant je namreč ves čas, to je skozi tri leta, kradel, kar mu je prišlo prav. Kava, sladkor, obleka, čevlji, dežniki, svalčice, razno dragoceno posodo in denar. Vzdržaval je svojo ljubinko ter ji ta čas dal poleg drugih reči 1300 K denarja. Pri preiskavi je našla policija pri ljubimki in pri nje-mu samemu cel kovčeg raznih ukradenih predmetov, katere je zaplenila in oddala sodišču. — Tudi nekega bivšega čevlarskega vajenca, ki je v Šiški ukradel g. Mitteregerjevi zlato verižico in po tatvini prišel v Ljubljano, je policija izsledila. Po prestani kazni ga izroče v prisilno delavnico.

Ij Velike jate škorcev so te dni vršele proti jugu, kjer se nadejajo obilne in dobre paše. Dolenjski vinogradniki, ki imajo letos že itak zelo slabo in pičlo letino, bodo te nepovabljenе goste gotovo sprejeli s primerno ogorčenostjo tovo jim pokazali pot naprej.

NEMŠKI DRŽAVNI ZBOR PRED RAZPUSTOM.

Socialno-demokratsko strankarsko vodstvo je izdalo oklic, v katerem naglašajo, da bo nemški državni zbor kmalu razpuščen in naj se zato socialni demokrati pripravijo na nove volitve.

STAVKA TKALCEV V LONDONU.

London, 3. oktobra. Tukajšnji delavci v predilnicah so stavili delodajcem zahteve po večji plači. Ker se jim ni ugodilo, so začeli stavkati. 770 predilnic je ustavilo delo. Ker so se z delodajci izjavila tudi neka druga podjetja solidarna ter nameravajo delo ustaviti, bo 300.000 delavcev brez dela.

Telefonska in brzojavna poročila.

DR. KRAMAŠ NEVARNO BOLAN.

Praga, 4. oktobra. Dr. Kramarova bolezen je tako opasna, da so mu zdravniki prepovedali vožnjo iz Krima v Prago. Bolezen je tako resna, da se dr. Kramar tudi zasedanja delegacij ne bo mogel udeležiti.

NOVE PREDLOGE V OGRSKEM DRŽAVNEM ZBORU.

Budimpešta, 4. oktobra. Finančni minister je izjavil, da bodeta v kratkem predloženi dve nujni predlogi: ena postavi petrolej in enake produkte pod postavne določbe, kar bo v korist ogrskemu petroleju, napravi se monopol na zemeljske pline in druga predloga monopolizira kalijevo sol.

DALMATINSKI DEŽELNI ZBOR.

Zader, 4. oktobra. Včerajšnji otvritveni seji dalmatinskega deželnega zbora pravaši niso prisostvovali. Popoldne so se vršili z njimi pogovori o delozmožnosti deželnega zbora.

NOVI RUSKI POSLANIK NA DUNAJU.

Peterburg, 4. oktobra. Za novega ruskega poslanika na Dunaju bo imenovan ruski general Mihael Nikolajevič Giero, sin bivšega ruskega ministra zunanjih zadev.

KOLERA NA HRVAŠKEM.

Zagreb, 4. oktobra. V Borovu pri Vukovaru je šest oseb obolelo na kolero, štiri osebe so umrle.

SMRTNA KOSA.

Kastav, 4. oktobra. Včeraj smo tu pokopali g. Maksa Škendra, ki je umrl v 58. letu svoje starosti.

PRAVOSLAVNI ŠKOF SE JE USTRELIL.

Solun, 4. oktobra. Pravoslavni bolgarski škof iz Jeliče, ki bi moral priti pred turško vojno sodišče, se je v zaporu ustrelil.

SKORO POL MILIJONA KOVINSKIH DELAVCEV BREZ DELA.

Hamburg, 4. oktobra. Pogajanja med delodajalci in zastopniki kovinskih delavcev so ostala brezuspešna. Zato bo kovinsko delavstvo v Nemčiji izključeno od dela. V Berlinu bo brez dela 75.000 do 100.000 kovinskih delavcev, v celi Nemčiji 300.000 do 400.000 kovinskih delavcev.

KRETA BO PRODANA?

London, 4. oktobra. Najnovejše vesti o turškem posojilu trdijo, da spravljajo turško posojilo v zvezo s prodajo Krete. Grški milijonarji so pri tem zainteresirani in turški politiki so za to že pridobljeni. (Z Dunaja se nam poroča, da ondi smatrajo tako rešitev turškega posojila za izključeno.)

NAPAD NA BUKOVINSKEGA DEŽELNEGA PREDSEDNIKA.

Črnovice, 4. oktobra. Deželni predsednik dr. pl. Bleyleben se je peljal pred nekoliko dnevi v Straeslie z avtomobilom. Ko je privozil avtomobil v vas, ga je obkolilo več kmetov. Eden izmed njih je grozil deželnemu predsedniku s kamnom v roki, medtem ko so ostali hoteli demolirati avtomobil. Samo pravočasnemu posredovanju došlih orožnikov, ki so jih obvestili neki izletniki, se je posrečilo rešiti deželnega predsednika iz neprijetnega položaja. Kmete so vsled javnega nasilstva izročili sodišču.

H.SUTTNER

Briljanti po nizki ceni.

Ljubljana Mestni trg

urar, prva največja domača
exportna tvrdka ur, zlatnine

in srebrnine. Lastna tovarna ur v Švici.

Tovarniška - var-
sifvena znamka:

„IKO“

Cenik zastoj in
poštne proste.

KORUPCIJA V OBČINSKEM SVETU.

Črnovica, 4. oktobra. V včerajšnji občinski seji se je razpravljalo o korupcijski aferi, ki zbuja splošno pozornost. Mestni stavbeni ravnatelj Woytechowski se je namreč izrazil napram nekaterim občinskim svetnikom, da mu je znano o občinskem svetu več stvari, ki bi povzročile v javnosti škandal. Woytechowski ima baje pisma, iz katerih je razvidno, da so se nekateri občinski svetniki pustili podkupiti pri oddaji mestnih del od neke trvdke. Dalje so člani občinskega sveta pri najetju 8 milijonov kron posojila, ki ga je mesto najelo pred dvema letoma, pospeševali v veliki meri svoje osebne koristi. Sklenilo se je z ozirom na vse to v občinski seji, naj izdela o tej zadevi referat župan. Občinski svetnik in univerzitetni tajnik dr. Norst je pa predlagal, naj se vsa zadeva izroči državnemu pravdnistvu, da uvede strogo preiskavo.

POLICIJSKI RAVNATELJ OBSOJEN NA VISLICE.

Peterburg, 4. oktobra. Okrožno sodišče v Jekaterinoslavu je obsodilo na vislice tamkajšnjega policijskega ravnatelja Holovko, ker je nekoč brez vsakega povoda oddal tri strele iz revolverja na tri aretovance, ki jih je peljal v ječo z vojaško asistenco in med katerimi je bil tudi eden nemški podanik. Nato je ukazal vojaški straži, naj odda vse tri salve iz pušk. Ko je eden izmed nesrečnikov še živel, mu je nastavil revolver na glavo in ga ustrelil. Trupla je pustil naložiti na voz in peljati v sodno poslopje, kjer je izjavil, da so bili aretovanci ustreljeni na begu. Vojaški so bili pred sodiščem oproščeni, ker so streljali na povelje.

100.000 MARK PONEVERIL.

Krakov, 4. oktobra. Lastnik konfekcijske trvdke Jožef Rakower je poneveril 100.000 mark in pobegnil v Ameriko. Oškodovanih je več dunajskih in krakovskih trvdk.

BIVŠI ŽUPAN — BERAČ.

Varšava, 4. oktobra. Pri Vilni je vlak odtrgal nekemu beraču obe nogi. V ranjencu so spoznali bivšega 70 let starega župana mesta Kovno, Vasila Grundmanna, ki je bil vsled gmotne stiske prisiljen beračiti.

SAMOUMOR ANARHISTA.

Offenbach, 4. oktobra. Vodja anarhistov Immhof, ki ga je zasledovala wiesbadenska policija zaradi hujskanja, se je neposredno pred aretácijo ustrelil.

DEMONSTRACIJE V Kladnem.

Praga, 4. oktobra. Pri sobotnih demonstracijah v Kladnem so orožniki ranili 50 oseb, ko so atakirali na demonstrante. Sedem oseb je bilo aretovanih. Sedaj vlada kljub velikemu navalu na jesenski semenj popoln red.

NA SMRT OBSOJENI ANARHISTI.

Peterburg, 4. oktobra. Vojno sodišče v Jekaterinodaru je obsodilo sedem anarhistov na smrt, 37 pa na prisilno delo in izgnanje.

LETALNA STROJA TRČILA SKUPAJ.

Milan, 3. oktobra. Letalna stroja aviatika Dicksona in Thomasa sta pri letalni tekmi trčila skupaj. Oba letalca sta nevarno poškodovana.

AVIATIKA IN PRUSKO VOJNO MINISTRSTVO.

Berolin, 3. oktobra. Prusko vojno ministrstvo je sklenilo, da dovoli ustanovo 100.000 mark za polete v zraku.

Meteorologično poročilo.

Višina n. moriem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padevina v 2 urah v mm
3 9 zveč.	741.0	14.6	sl. szah	jasno	
7. zjut.	42.0	13.0	sl. jvzh.	megla	0.0
2. pop.	42.6	17.0	brezvetr.	oblačno	

Srednja včerajšnja temp. 14.9°, norm. 12.5°.

Vsakdo si lahko nabavi ceni 21/2 kg težki pisalni stroj „Standard Folding“ iz aluminija; jako priročen za pisarno kot potovanje, ker ga je možno zložiti in dati v malo kaseto. Trpežna konstrukcija. Cenike in razkazovanje stroja zahtevajte od zaloge Standard Folding Ljubljana, Turjaški trg 4, II. n.

Kurzi efektov in menjic.

dne 3. oktobra 1910.

Skupna 4% konv. renta, maj—november	9315
Skupna 4% konv. renta, januar—julij	9310
Skupna 4 2/2% papirna renta, februar—avgust	9705
Skupna 4 2/2% srebrna renta, april—oktober	9705
Avstrijska zlata renta	11550
Avstrijska kronska renta 4%	9315
Avstrijska investic. renta 3 1/2%	8320
Ogrska zlata renta 4%	11150
Ogrska kronska renta 4%	9160
Ogrska investicijska renta 3 1/2%	8090
Delnice avstrijsko-ogrske banke	1876
Kreditne delnice	66510
London vista	24035
Nemški drž. bankovci za 100 mark	11760
20 mark	2350
20 frankov	1908
Italijanski bankovci	9447 1/2
Rublji	254 1/2

Zima zahteva

gorko odejo, rudeče široke koltre K 6'30, pisane široke koltre K 6'60, klotaste koltre s pisano podlago K 8'80, rožaste flanelaste odeje K 3'80, flanelaste rjuhe K 2'—, plahte (koce) po K 2'—, 2'50, 3'20, 2798 ter K 4'— i t. d., samo pri

R. MIKLAUC, Ljubljana, Stritarjeva ul. 5. Pošilja se tudi po pošti.

Čevljarji

Izurjeni delavci (Handzwicker in Dexten) dobe trajno, dobro plačano delo. — Več pove Črevljarna v Lipnici (Leibnitz), Stajersko. 2862

1 ali 2 kroj. pomočnika

sprejme Martin Preme, krojaški mojster, Dolenjska cesta 5, Ljubljana. 2900

GOSTILNA

se vzame v najem ali račun. Ponudbe sprejema upravništvo »Slovenca« pod številko 150. 2885

A. Lukič

Ljubljana, Pred škofljo 19

priporoča po znano nizkih cenah

obleke za šolsko mladino

najmodernejše površnike in pelerine za gospode in dečke. Vedno najnovejša konfekcija za dame in deklice. Strogo solidna postrežba.

Št. 30510.

Razglas.

V Zgornji Šiški je na znakih stekline oboleli pes pobegnil svojemu gospodarju in se je dva dneva in dve noči okoli klatil, ter je brez dvoma tudi v Ljubljano zašel in tukaj skoraj gotovo pse okužil.

Glede na to odreja podpisani mestni magistrat na podlagi § 42. zakona z dne 6. avgusta 1909 drž. zak. št. 177 za mesto Ljubljano od današnjega dne naprej do preklica

pasjo kontumacijo.

V tem času morajo imeti psi po ulicah torbo, ki popadanje popolnoma zabranjuje, ali se pa morajo izven hiše voditi na vrvi.

Tudi se ne smejo psi voditi v javne lokale, kakor gostilne, kavarne i. t. d.

Ako bi kdo pri svojem psu zapazil sumljive znake, mora to takoj naznaniti mestnemu magistratu, psa pa do daljnje odredbe varno zapreti.

Pse, ki bodo za časa kontumacije prosto brez dobro napravljene torbe okrog letali, bo konjač polovil in pokončal, proti lastniku pa se bo kazensko postopalo.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 1. oktobra 1910.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan, I. r.

2884 (3)

Naznanilo preselitve!

Anton Šarc, Ljubljana, Šelenburgova ul. 5
Knaflcova ulica 2

priporoča svojo popolnoma novo urejeno **prodajalno** kot: zalogo platna, bombazevine, švicarskih vezenin, doma izdelanega perila za gospe in gospode. **Opreme za neveste** lastna, vzorna šivalnica, pralnica in likalnica je za ogled na razpolago.

Blago znano dobro, cene kar le mogoče najbolj nizke.

Zahvala.

Miha Ažman in dr. Josip Ažman se iskreno zahvalujeta vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za vse izraze tolažilnega sočutja ob prerani smrti nju nenadomestljive žene in matere

Marije Ažman roj. **Texter**

V Ljubljani, 3. oktobra 1910.

2896

Sobna oprava

vse snažno in dobro ohranjeno, se proda po nizki ceni na Dunajski cesti št. 19/III. Povpraša se vsaki dan od 3—5 ure popoldne od 5. oktobra naprej. 2895

Kupi harmonij se star

ameriški sistem trvdke Pacard. Ponudbe je poslati na ime »Vintgar« Posterestante Ljubljana. 2887

Službe išče

boljše deklet, stara 34 let, ki bi rada služila pri kakem g. duhovniku za navadna opravila v kuhinji in pri gospodinjstvu, gre pa tudi v kako drugo primerno službo. Pismene ponudbe naj se naslovijo na upravo »Slovenca«. 2895

2 kleparska pomočnika

sprejme takoj v trajno delo proti dobri plači

Ivan Rojina

klepar

2901

Ljubljana, Prešernova ulica 44.

Dr. Anton Lampret

Berta Lampret roj. Meglič

poročena

Braslovče

Oransko

3. oktobra 1910.

2901

Ešvegersko
sivo in rdeče
Marzeljsko
Angeljnovo

Milo

Priporoča tovarna
Pavel Seemann
Ljubljana

1661

Čebelno-
voščene
in
stearinske

Sveče

Ljubljanska delniška plinarna

razpisuje s tem

oddajo svojih voženj

od novembra 1910 naprej.

Podrobna pojasnila in določila v obsega in vrstah teh voženj se dobivajo brezplačno v plinarniški pisarni ali pa se na zahtevo dopošljejo po pošti.

Ponudbe za prevzete teh voženj naj se vložijo v plinarniški pisarni (na Resljevi cesti števil. 28) najkasneje

do 9. oktobra 1910.

V Ljubljani, dne 28. septembra 1910.

2822 3

Knjigoveznica „Katol. tisk. društva“ v Ljubljani

se priporoča v izdelavo vsakovrstnih knjigoveških del.

Specijaliteta: črtanje poslovnih knjig

za denarne zavode, trgovce, tovarnarje, društva i. t. d.

Vsako naročilo se točno in natančno po predpisu izvrši. Raznovrstni vzorci na zahtevo brezplačno.

Prihranite vsak dan

4-80 do 24 kron, ako zavzivate železnato vino s kino lekarja Piccoli-ja v Ljubljani z dnevnim izdatkom 18 vinarjev, mesto kina železnatega vina, ki ne vsebuje več železa, kot navadno vino in kojega bi morali izpiti eden do pet litrov na dan, da bi dovedli organizmu potrebno množino železa, kar bi pa bilo radi alkohola le škodljivo. Polliterska steklenica Piccolijevega železnatega vina 2 kroni. - Naročila proti povzetju. 3281

Vino po ceni.

Zakaj kupiti vino v gostilni po 50-80 vinarjev liter, ker se dobi pri Josipu Maljavac, pošta in postaja Roč v Istri, črno (rudeče) franko vsaka železniška postaja na Kranjskem po 38 vinarjev liter in se ga more naročiti tudi samo 56 litrov. 667 100-1

KUPCI POZOR!

Hiša, pripravna za vsako obrt, z lepim vrtom, se proda po nizki ceni. Vprašanja pod 237 na upravo lista. 2486 1

Išče se za notarsko pisarno izvežban

solicitator

Vstop takoj, plača po dogovoru. — Služba je pripravna tudi za kakega vpokojenega sodnijskega uradnika. — Ponudbe na: 2890

C. kr. notarijat v Ormožu.

Vsak lahko dobi

tako iz mesta, kakor z dežele

zlatnino

kot zlate in srebrne žepne ure in verige, prstane, uhane itd.

na obroke

pri zlatarju

J. Vecchiet

v Ljubljani, naspr. glavne pošte.

Cene zmerne. Postrežba točna. 2714

Na cesti med Sevnico in Logom se je

izgubila črna ročna torbica z denarnico z vsebino K 37. —

Pošten najditelj naj jo proti nagradi odda orožniški postaji v Radni. 2880

Na prostovoljni javni dražbi se bode 9. oktobra t. l. ob polu 4. uri popoldne prodala na Črnučah

hiša št. 59

s pritliklinami vred, tik ob postajališču in Dunajski cesti. Vzklicna cena 6000 K.

Županstvo Črnuče

2869 dne 27. septembra 1910.

Grand Hotel Union v Ljubljani

2732

priporoča vsak dan sveže

Dvojno marčno pivo

Monakovsko pivo (Löwenbräu)

Plzenjski prazdroj

Izborna kuhinja

Originalna vinska klet